

ROBOTYKA (1)

[W]

12. 12. 2019

WYKŁAD 10

Poprzedni wykład:

- krótkie roboty uniaxialne
- boki podłogi (walcowego, prostokątnego)

q - konfiguracja

Po uwzględnieniu połączeń:

$A(q)\dot{q} = 0$ ograniczenia w formie Pfaffa
 $\dim q = n$
 \rightarrow liczba ograniczeń

$$\forall q \text{ rank } A(q) = r$$

$$m = n - r$$

$$\dot{q} = G(q)u = \sum_{i=1}^m g_i(q)u_i \quad **$$

Rozwiązanie:

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{y} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \theta \\ \sin \theta \\ 0 \end{bmatrix} u_1 + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} u_2 \quad *$$

\downarrow \downarrow
 $g_1(q)$ $g_2(q)$

Czy układem da się sterować?

Sterowalność - zdolność układu

do sterowania, która mówi o tym, że istnieją odpowiednie sterowniki, które doprowadzą nas dożądanego punktu.

u_1, u_2 - dane sterowania

$m = n - r$
↓
linia sterowania
↓
równian przestrzeni konfiguracyjnej

$$n > m$$

* **BEZDRYFOWY UKŁAD STEROWANIA**
oznacza, że w momencie gdy sterowanie
u_i są równe 0 to układ nie występuje

pola relatorów
 $g_1, \dots, g_m \rightarrow$ generatory

DODATKOWE POLE GENERUJEMY!

$C, B \rightarrow$ pola relatorów

$[C, B]$ - pole relatorów
 $m \times 1$

warian Liego

$$[C, B] = \frac{\partial B}{\partial q} C - \frac{\partial C}{\partial q} B$$

$n \times n$ $n \times 1$ $n \times 1$

$$\dim q = n$$

$$\underbrace{\hspace{10em}}_{n \times 1}$$

$$\Rightarrow [C, B] = -[B, C] \text{ - asymetria}$$

warian Liego - operacja związana z
ilustracją relatorów

(Jeżeli któryś z elementów jest zerowym polem relatorowym to otrzymamy zerowe pole relatorowe)

$$\Rightarrow [kC, B] = k[C, B]$$

$$[C, kB] = k[C, B]$$

$k \rightarrow \text{stała}$

} operacja
dunkinowa

Tożsamość Jacobiego

A, B, C

$$[A, [B, C]] + [C, [A, B]] + [B, [C, A]] = 0$$

Dystrybucja:

$$D_0 = \text{span}_{C^\infty} \{g_1, g_2\}$$

dystrybucja
z generatorów

$$D_0 = \begin{bmatrix} g_1, g_2 \end{bmatrix}$$

C^∞ - funkcja jest
ciągła i jej wszystkie
pochodne istnieją

C^0 - funkcja ciągła

C^1 - funkcja ciągła, z
pochodną pierwszego
stopnia ciągłą

$$D_{i+1} = D_i \oplus [D_0, D_i]$$

Nazwa tego dystrybucji - każde pole z jednej
dystrybucji koresponduje z polem z kolejnej

$$D_1 = D_0 \oplus [D_0, D_0]$$

$$D_1 = \begin{bmatrix} D_0 \\ D_0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} g_1, g_2 \\ g_1, g_2 \end{bmatrix}$$

$$[g_1, g_2] = \frac{\partial g_2}{\partial q_1} g_1 - \frac{\partial g_1}{\partial q_2} g_2 =$$

$$= \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}_{3 \times 3} g_1 - \begin{bmatrix} 0 & 0 & -\sin \theta \\ 0 & 0 & \cos \theta \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin \theta \\ -\cos \theta \\ 0 \end{bmatrix}$$

RZĄD DYSTYBUCJI (n punkcie) (kierunek nieaktywny)

$$\text{rank } D_0 \rightarrow \begin{bmatrix} \cos \theta & 0 \\ \sin \theta & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

zgd. macierzowa 2

N każdej konfiguracji zgd. wynosi 2, $r_0 = 2$
(bo jeśli $\sin \theta = 0$ to $\cos \theta \neq 0$)

$$\text{rank } D_1 \Rightarrow \begin{bmatrix} \cos \theta & 0 & \sin \theta \\ \sin \theta & 0 & -\cos \theta \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \det = 1$$

g₁ g₂ [g₁, g₂]

zgd. macierz 3

$$r_1 = 3$$

(niehomomorfizm)

Układ (**) jest sterowalny, gdy

$$\forall q \exists_k \text{ rank } D_k = n$$

(dla każdej konfiguracji istnieje taki indeks k, że rząd dystrybucji wynosi n - ruka może odgrywać się w każdym kierunku)

Ciąg dystrybucji: $D_0, D_1, D_2, \dots \rightarrow$ macierz dystrybucji

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$r_0(q) \quad r_1(q) \quad r_2(q)$$

N konfiguracji q ($r_0(q), r_1(q), \dots$)
używamy selectoru sterowania punkcie q .

Jeśli selector sterowania nie zależy od q
(jest stały) to używamy go
selectoru sterowania.

STOPIEŃ NIEHOLONOMICZNOŚCI (w punkcie)

$$r_0 = 2$$

$$(2,3) \quad n=3$$

$$r_1 = 3$$

Stożek wysokości 1 (bo osiągnięliśmy n dla r_1)

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{y} \\ \dot{z} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} u_1 + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} u_2$$

$$[g_1, g_2] = 0$$

$$r=2$$

Układ niestacelnym (holonomiczny)

Układ holonomiczny, to układ nie-nieholonomiczny

można się poruszać ale nie dowolnie - więzy holonomiczne (np. ściany)

$$q = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

Ograniczenie

$$x\dot{x} + y\dot{y} + z\dot{z} = 0$$

$$\begin{bmatrix} x & y & z \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{y} \\ \dot{z} \end{bmatrix} = 0 = A(q)\dot{q}$$

Układ jest holonomiczny, gdy istnieje $\Phi(x, y, z)$, że

$$\frac{d\Phi}{dt} = M(q)A(q)\dot{q}, \text{ gdzie } M(q) \text{ niezerowa}$$

Jeśli względem u to jest $A(q)\dot{q} = 0$ to $\Phi(x, y, z) = \text{const.}$

$$\Phi(x, y, z) = \frac{1}{2}(x^2 + y^2 + z^2) \Rightarrow \mathbb{R}^3$$

$$\frac{d\Phi}{dt} = 0$$

Układ rusza się tylko po sferze o promieniu R